

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
САВЕТ ФАКУЛТЕТА
БРОЈ: 20/VI-4
ДАТУМ: 26.02.2024. год.

На основу члана 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“ бр. 35/2023), а у вези са чланом 80. Закона о раду („Службени Гласник РС“ бр. 24/05 и 61/05, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018 -аутентично тумачење) и члана 130. Статута, Савет Медицинског факултета је на седници одржаној дана 26.02.2024. године једногласно донео

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилником уређује се спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду запослених на високошколској установи Универзитет у Београду-Медицински факултет (у даљем тексту: Факултет) као и других лица која учествују у радним процесима или се затекну у радној околини Факултета, у циљу стварања безбедних услова рада којима се штити живот и здравље запослених и њихова радна способност, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и других обољења у вези са радом.

Члан 2.

Факултет је дужан да у свом раду и обављању делатности као и пословању уопште, предузима одговарајуће мере безбедности и здравља на раду запослених на радном месту и у радној околини.

Члан 3.

У случају настанка повреде на раду због неуобичајних и непредвидивих околности које су изван контроле Факултета или због изузетних догађаја чије се последице упркос свим настојањима нису могле избећи, Факултет није одговоран у смислу закона који регулише безбедност и здравље на раду.

Члан 4.

Правилником се нарочито уређују следећа питања из области безбедности и здравља на раду и то:

1. Организовање послова безбедности и здравља на раду;
2. Права, обавезе и одговорности запослених;
3. Права, обавезе и одговорности запослених у обезбеђивању и спровођењу мера безбедности и здравља на раду;
4. Примена претходних мера безбедности и здравља на раду;

5. Посебна заштита жена, омладине и инвалида;
6. Одржавање средства рада;
7. Коришћење и одржавање средства личне заштите запослених;
8. Прегледи и испитивања оруђа за рад, електроинсталација, постројења и радне средине;
9. Утврђивање радних места са повећаним ризиком;
10. Оспособљавање запослених из материје безбедности и здравља на раду и провера стеченог знања;
11. Утврђивање повреда радних обавеза и других повреда радне дисциплине;
12. Предузимање мера у случају повреде на раду запослених;
13. Евиденција из области безбедности и здравља на раду;
14. Обавезе према инспекцији рада;
15. Случајеви и начин провере запослених под утицајем алкохола и других средстава зависности;
16. Представник запослених за безбедност и здравље на раду;
17. Прелазне и завршне одредбе;

Члан 5.

Одредбе овог Правилника примењују се на све запослене који су стекли својство запосленог на Факултету, без обзира на време трајања рада, као и на сва друга лица која се по било ком основу налазе на раду на Факултету (студенти на практичној настави у кабинетима, радионицама, лабораторијама, лица ангажована по уговорима, на извођењу образовно-научног рада, лица на стручном оспособљавању које се одвија средствима рада Факултета).

Организовање послова безбедности и здравља на раду, надлежност и овлашћења

Члан 6.

Заштита здравља, безбедност лица на раду и спречавање професионалних обољења на Факултету спроводи се применом савремених техничких, организационих, здравствених, образовних и других мера неопходних за стварање безбедних услова рада.

Члан 7.

Вршење стручних послова безбедности и здравља на раду организују се на нивоу Факултета и обавља их сардник за безбедност и здравље на раду.

Члан 8.

Сардник за безбедност и здравље на раду дужан је да:

1. спроводи и учествује у поступку процене ризика;
2. учествује у изради програма обуке запослених за безбедан и здрав рад, програма обуке представника запослених и програма обуке руководиоца;
3. врши контролу и даје предлоге послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, хемијских материја и личне заштитне опреме;

4. учествује у опремању и уређењу радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
5. организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;
6. организује превентивне и периодичне прегледе и проверу опреме за рад и прегледе и испитивања електричне и громобранске инсталације;
7. предлаже мере за побољшање услова рада нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
8. прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца;
9. прати стање у вези са повредама на раду, професионалним болестима као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
10. организује и спроводи обуку запослених и других лица у складу са законом, представника запослених и руководилаца;
11. припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену;
12. забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запослених и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад;
13. организује лекарске прегледе запослених;
14. сарађује и координира рад са здравственим установама која обавља делатност медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
15. води евиденцију из области безбедности и здравља на раду код послодавца.

Члан 9.

У зависности од утврђеног стања по питању безбедности и здравља на раду, у оквиру свог рада, Сарадник за безбедност и здравље на раду овлашћен је да:

- забрани рад запосленом који се не придржава прописаних превентивних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства личне заштите или одбија да поступи по нормама и упутствима за безбедан рад;
- наложи отклањање недостатака у случају када нису обезбеђене прописане мере заштите на раду;
- забрани рад у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог;
- забрани коришћење неисправног оруђа за рад, средства и опреме личне заштите;
- предузме мере против лица која не поступи по његовом налогу.

Права, обавезе и одговорности запослених

Члан 10.

Запослени у радном односу на Факултету и друга лица која се по било ком основу налазе и обављају послове на Факултету, дужни су да се придржавају мера заштите на раду, одредаба овог Правилника, законских прописа и других упутстава донетих у циљу спровођења безбедности и здравља на раду. Сви запослени на Факултету имају право на безбедност и здравље на раду које се остварује у складу са Законом и овим Правилником.

Члан 11.

Запослени је обавезан да своје послове врши са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља, као и живота и здравља осталих запослених на Факултету. Запослени је дужан да се стара о спровођењу и унапређивању заштите на раду, да се служи свим средствима заштите на раду, да их максимално користи, да правилно и са пуном пажњом рукује са њима и да их одржава у исправном стању, као и да непосредном руководиоцу и сараднику за безбедност и здравље на раду одмах пријави запажене недостатке на личним заштитним средствима и заштитној опреми, машинама, апаратима и уређајима који би могли да им угрозе живот и здравље.

Члан 12.

У спровођењу безбедности и здравља на раду запослени на Факултету има следеће обавезе:

- да се пре почетка рада упознају са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је распоређен;
- да обавезно користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду за послове које обавља;
- да се пре распоређивања на посао оспособи из области безбедности и здравља на раду и да се подвргне провери оспособљености за безбедан рад;
- да у току рада стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;
- да пре почетка рада на одређеном радном месту обави претходни лекарски преглед и да се подвргне контроли здравственог стања у предвиђеним роковима ако је то за то радно место предвиђено;
- да пре почетка рада обавезно провери исправност средстава за рад и личних заштитних средстава и одмах пријави уочене недостатке, кварове или друге појаве које би могле да угрозе безбедност запосленог на раду;
- да послове обављају са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља као и здравља осталих запослених;
- да се придржавају прописаних мера безбедности и здравља на раду;
- да поступају и раде по технолошком поступку и датим упутствима;
- да наменски користе средства личне заштите и да их одржавају у исправном стању;
- да сваку повреду на раду одмах пријаве непосредном руководиоцу;
- да се стара о обезбеђењу заштите сваког запосленог и да учествује у пружању прве помоћи и спасавању у случају несреће на раду.

Члан 13.

Запослени је дужан да се упозна са прописима и мерама безбедности и здравља на раду, пре него што отпочне да обавља радне задатке на Факултету. Запослени коме при раду прети непосредна опасност по живот, због тога што нису спроведене мере заштите на раду, има право да одбије да ради на тим пословима, односно, радним задацима, док се не спроведу прописане мере безбедности и здравља на раду, а за то време запослени може бити распоређен на друге послове који одговарају његовој стручној спреми и другим радним способностима.

Члан 14.

Ако запослени одбије да ради из разлога наведених у члану 13. овог Правилника, а сматра се да поступак запосленог није основан, одговорни на Факултету имају право да се обрате надлежном органу инспекције рада ради испитивања и утврђивања чињеничког стања.

Члан 15.

На оруђима за рад, опреми, транспортним средствима и другим уређајима, могу радити и руковати само запослени који су обучени и задужени да раде на њима, а на основу датог упуства за рад. Запослени који су задужени са опремом, оруђима за рад, транспортним средствима и другим уређајима, обавезни су да се старају о њиховој исправности и да приликом рада употребљавају одговарајућа средства техничке и личне заштите на начин како је то одређено одговарајућим мерама заштите на раду.

Члан 16.

Запосленим и другим лицима који се по било ком основу налазе на раду на Факултету, ако су под утицајем алкохола и под дејством психоактивних супстанци, забрањен је приступ у радне и помоћне просторије, или задржавање у радним просторијама Факултета.

Члан 17.

Запослени је дужан да по истеку радног времена и престанка рада, место рада остави уредно и чисто, да оруђа за рад и опрему са којом је радио остави у исправном стању, а у случају да оруђа за рад или друга опрема не може да се остави у исправном стању, дужан је да одмах обавести непосредног руководица.

Члан 18.

У обезбеђивању заштите на раду, запослени има право:

- да се пре почетка рада упозна са ризицима као и мерама безбедности и здравља на раду;
- на оспособљавање из материје безбедности и здравља на раду;
- на контролу здравственог стања;
- на услове рада који обезбеђују његов физички интегритет, здравље и личну сигурност на раду;
- да користи средства рада која су у складу са прописаним мерама;
- да користи исправна средства личне заштите;
- да предложи спровођење контроле услова рада и стања безбедности и здравља на раду;

- да стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;
- да одбије да ради кад сматра да му прети непосредна опасност по живот и здравље, због тога што нису примењене мере безбедности и здравља на раду;
- да одбије да ради на оруђима за рад на механизовани погон на којем нису постављене прописане заштитне направе.
- да одбије да ради уколико му послодавац није обезбедио лекарски преглед или се на истом утврди да не испуњава прописане здравствене услове на пословима са повећаним ризиком;
- да одбије да ради уколико при оспособљавању за безбедан рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање;
- да одбије да ради дуже од пуног радног времена односно ноћу ако би према оцени здравствене установе која обавља делатност медицине рада такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
- да одбије да ради уколико му није издата дозвола за рад у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду;
- да у случају непосредне опасности по живот и здравље на раду предузме одговарајуће мере у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да престане да ради, напусти радно место без сношења последица и без одговорности за евентуално проузроковану штету;
- да даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду.

У обезбеђивању заштите на раду, запослени је дужан да:

- примењује прописане мере безбедности и здравља на раду;
- наменски користи средства за рад и опасне материје;
- да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује и да је одржава у исправном стању;
- ради са пуном пажњом без опасности по свој живот и здравље и живот и здравље осталих запослених;
- правилно рукује средствима за рад, опасним материјама и поступа по упутству произвођача и упутству за безбедан рад;
- се подвргне здравственом прегледу на који је упућен уколико ради на радном месту са повећаним ризиком;
- да контролише своје здравље према ризицима радног места у складу са прописима о здравственој заштити;

- запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком на основу извештаја службе медицине рада којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту;
- запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду и да у случају примећених недостатака извести послодавца и друга овлашћена лица;
- прекине са радом по наређењу непосредног руководиоца у случају када се не примењују прописане мере безбедности и здравља на раду, не користе средства и опрема личне заштите, или запослени није способан за рад због тога што је под утицајем алкохола, дрога или због психичког стања, умора и др.;
- сарађује са лицем за безбедност и здравље на раду у циљу спровођења прописаних мера за безбедност и здравље на пословима на које је распоређен;
- обавештава лице за безбедност и здравље на раду о неправилностима, недостацима, штетностима, опасностима или другим појавама које би могле угрозити безбедност и здравље запослених на радном месту;
- да за време рада није под дејством алкохола и других средстава зависности;
- да се придржава забране пушења у радним просторијама осим у просторији која је за ту намену одређена;
- да одмах пријави сваку повреду на раду.

Запослени чини тежу повреду радних дужности ако:

- након упозорења не користи лична заштитна средства која су му дата на коришћење;
- ако се не подвргне периодичном лекарском прегледу;
- не учествује у организованом оспособљавању за безбедан рад и не приступи провери оспособљености;
- не пријави одговорном лицу појаве које могу да изазову несреће на послу;
- оштећује или демонтира заштитне уређаје и направе на уређајима за рад на радном месту;
- не поштује упутства за безбедан рад;
- неоправдано одбије извршење одлуке, налога или упутства из безбедности и здравља на раду које доносе надлежни органи или одговорно лице;
- ако дође на посао под дејством наркотика, алкохола или других средстава зависности, односно у таквом психичком стању да не може безбедно да ради или одбије наредбу руководиоца да се због наведених разлога удаљи са радног места;

- одбије наредбу да се подвргне тесту на алкохолисаност и друга средстава зависности;
- ако се утврди позитиван тест на алкохол и друга средстава зависности;
- ако самовољно обавља послове који не спадају у опис посла радног места на које је распоређен чиме угрожава безбедност на раду;
- на било који начин не извршава обавезе утврђене овим Правилником, услед чега могу наступити теже последице по здравље или живот запослених, односно ако због тога послодавац претрпи материјалну штету.

Права, обавезе и одговорности у обезбеђивању и спровођењу мера безбедности и здравља на раду

Члан 19.

Факултет је дужан да предузима одговарајуће мере заштите здравља и безбедности запослених, као и да спречава настанак професионалних обољења и то:

- да организује послове безбедности и здравља на раду;
- да смањује ризике у процесу рада од механичког повређивања, опасног дејства електричне струје, штетних материја, експлозија, пожара и слично;
- да прилагођава рад запосленим, нарочито у погледу конципирања радног места, избора опреме и оруђа за рад, као и метода рада, ради ублажавања једноличности у процесу рада;
- да, кад је технички могуће, замени опасне компоненте у раду са безопасним или мање опасним;
- да спроводи мере превенције у технологији, организацији рада и радним условима;
- да даје одговарајућа упутства запосленима;
- да цени здравствено стање запослених и њихову безбедност на раду;
- да обучава запослене за безбедан рад;
- да предузима одговарајуће мере, да се само запосленима који имају одговарајућа упутства, дозвољава приступ у зони опасности.

Члан 20.

Савет факултета у складу са својим правима и обавезама утврђеним Статутом, стара се о спровођењу и о унапређивању безбедности и здравља на раду и у том циљу:

- доноси планове и програме заштите на раду у складу са важећим прописима и стара се о њиховом спровођењу;
- одобрава финансијска средства за извршење плана и програма мера безбедности и здравља на раду;
- доноси мере за отклањање уочених недостатака и неправилности;

- разматра извештаје које подноси надлежни орган инспекције рада и други органи о стању заштите на раду и доноси одлуке у складу са захтевима и препорукама тих органа;
- врши анализу стања безбедности и здравља на раду;
- предузима мере за покретање поступка у случају повреде радне обавезе, због не придржавања мере безбедности и здравља на раду;
- на првој седници после насталог смртног удеса на раду, или тешке повреде, разматра узрок несреће и предузима одговарајуће мере ради отклањања истих.

Члан 21.

За спровођење и унапређење мера безбедности и здравља на раду, одговоран је декан Факултета, који је посебно обавезан да:

- утврди начин спровођења и примене интерних мера безбедности и здравља на раду, због боље безбедности запослених и спречавање професионалних обољења и повреда на раду;
- именује саветника односно сарадника за безбедност и здравље на раду које има лиценцу за обављање тих послова и омогући му независно и самостално обављање послова и приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду;
- утврди начин оспособљавања и едукације запослених који обављају послове безбедности и здравља на раду;
- донесе програм о оспособљавању запослених за безбедан и здрав рад;
- донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној околини и утврди начин и мере за отклањање евентуалног ризика;
- организује унапређење техничке заштите у складу са развојем технологије, у циљу смањења повреда на раду и професионалних обољења;
- ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад, прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине;
- распореди запослене на место рада на коме су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са законом;
- утврди начин провере и одговарајуће мере контроле запослених, ради њиховог удаљавања са радног места, уколико су под утицајем алкохола, или других средстава зависности;
- обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 22.

Непосредни руководиоци одговорни су за спровођење безбедности и здравља на раду, у организационој целини, којом руководе и у том делу нарочито су дужни:

- да пре почетка рада утврде исправност средстава рада и средстава личне заштите;
- да не дозволе запосленом рад на неисправним средствима рада и средствима личне заштите;
- да обезбеде и учествују у прегледима средстава рада, када се ови врше у циљу утврђивања исправности и примењености мера заштите, сагласно одредбама овог Правилника и посебног упуства;
- да обезбеде несметано извршење периодичних прегледа и испитивања оруђа за рад и радне средине;
- да предузимају мере за отклањање недостатака, који би могли угрозити безбедност на раду;
- да обезбеде коришћење средстава личне заштите на свим радним местима за која су прописана;
- да не дозволе рад запосленом без средстава личне заштите и предложе предузимање мера за утврђивање одговорности;
- да својим присуством обезбеде извршење опасних и сложених задатака;
- да врше практично оспособљавање запосленом из области безбедности и здравља на раду и упознавање са опасностима и штетностима посла који ће обављати;
- да обезбеде одсуствовање запосленог са рада када овај обавља периодични или систематски лекарски преглед;
- контролишу да ли се запослени при обављању послова и радних задатака придржавају прописаних мера за безбедност и здравље на раду и да ли опрему за рад користе према упутству произвођача и упутствима за безбедан рад;
- да забране рад запосленом који се не придржава прописаних мера заштите на раду, не користи средства личне заштите или одбија да поступи по упутствима за безбедан рад;
- да контролишу да запослени пре почетка и у току рада нису под утицајем алкохола и других средстава зависности и удаље са рада запосленог који је под утицајем алкохола, или других средства зависности;
- да при свакој повреди на раду организују пружање прве помоћи повређеном и обезбеде место догађаја док се не изврши утврђивање узрока повређивања;
- да одмах по сазнању сваку повреду на раду пријаве сараднику за безбедност и здравље на раду;
- да извести сарадника за безбедност и здравље на раду о свакој неисправности опреме за рад и средстава личне заштите;
- да обезбеде да приступ зонама где постоји озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запослених могу имати само запослени којима су издата одговарајућа упутства и дозволе за рад;
- да обезбеде видно означавање неисправне опреме, уређаја и алата и да предузму мере да се неисправност отклони;
- да предузимају друге мере и радње у циљу безбедног рада запосленог.

Примена претходних мера безбедности и здравља на раду

Члан 23.

Примена претходних мера безбедности и здравља на раду, на Факултету, обезбеђује се при:

- изради и реализацији инвестиционо-техничке документације за радне и помоћне просторије;
- набавци и реконструкцији апарата, машина и опреме (у даљем тексту оруђе за рад), набавци опасних материја;
- набавци средства и опреме личне заштите.

Члан 24.

У оквиру претходних мера заштите на раду Факултет је нарочито дужан:

- да врши набавку само оних оруђа за рад, опасних материја и средстава личне заштите на раду, на којима је примена мера заштите на раду на прописан начин потврђена;
- да у поступку квалитативног пријема нових оруђа за рад обезбеди преглед са аспекта безбедност и здравље на раду.

Превентивне мере

Члан 25.

Факултет је дужан да обезбеди и спроведе превентивне мере безбедности и здравља на раду у складу са овим Правилником и важећим прописима.

Факултет је дужан да донесе „Акт о процени ризика“ у писаној форми, за сва радна места, у радној околини, којим ће утврдити могуће врсте опасности и штетности на радном месту, на основу којих ће се извршити процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог. У случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада, Факултет је дужан да измени „Акт о процени ризика“.

Члан 26.

Факултет је дужан да обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности.

Члан 27.

Факултет је дужан да у пословним просторијама истакне на видном месту знак забране пушења, у складу са Законом.

Члан 28.

На видном и лако приступачном месту, у радним просторијама, постављају се ормарићи са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи. Сарадник за безбедност и здравље на раду, стара се о набавци и руковању санитарским материјалом.

Члан 29.

Кад због увођења нове технологије, нису прописане мере безбедности и здравља на раду, Факултет до доношења одговарајућих прописа, примењује опште признате мере, којима се осигурава безбедност и здравље запослених. Опште познате мере, у смислу става 1. овог члана, сматра се мера којом се може отклонити опасност при раду, или смањити штетност по здравље запосленог, у мери у којој је то разумно изводљиво.

Посебна заштита жена, омладине и особа са инвалидитетом

Члан 30.

Жене, омладина испод 18 година старости и особа са инвалидитетом у радном односу на Факултету, приликом рада уживају посебну заштиту на раду у складу са законским прописима.

Члан 31.

На Факултету рад жена је забрањен на следећим пословима:

- рад на преношењу, утовару и истовару терета преко 25 кг тежине;
- рад на другим пословима који штетно или са повећаним ризиком могу да утичу на здравље жена.

Члан 32.

За време трудноће, жене могу радити на пословима на којима се рад врши у принудном положају тела, или се послови обављају дуже време стојећи, као и на пословима који не захтевају тешке физичке напоре, или друга већа физичка напрезања у току рада, као ни дуже од пуног радног времена.

Члан 33.

Лица која су млађа од 18 година не могу се запошљавати и распоређивати на радна места са повећаним ризиком као и рад ноћу. Запослени са смањеном радном способношћу-особе са инвалидитетом, могу се распоредити на све оне послове на којима могу радити без професионалне рехабилитације и без опасности за смањење преостале радне способности. Особе са инвалидитетом могу се распоређивати само на оне послове који неће умањити њихову преосталу радну способност.

Одржавање средстава рада

Члан 34.

Под средствима за рад, у смислу овог Правилника, подразумевају се:

објекти намењени за рад са припадајућим радним просторијама, електро и другим инсталацијама, опремом и уређајима, помоћним просторијама и њиховим инсталацијама, помоћни објекти који се привремено користе за рад и кретање запослених и оруђа за рад.

На Факултету се користе средства рада из става 1, овог члана, само ако су у складу са одговарајућим прописима заштите на раду, стандардима и техничким нормативима, и ако се редовно одржавају у исправном стању, односно у таквом стању које неће представљати опасност по живот и штетност по здравље запослених.

Члан 35.

У циљу благовременог уочавања недостатка на средствима рада, Факултет обезбеђује повремене прегледе. Преглед уређаја, оруђа за рад, електро и других инсталација, врши се у току коришћења на начин и у роковима дефинисаним законом и подзаконским прописима.

Члан 36.

Све радне и помоћне просторије на Факултету морају бити, према врсти послова, довољно осветљене природном и вештачком светлошћу, према одређеним стандардима и периодично испитане у законски предвиђеном року.

Члан 37.

Зидови, преграде, таванице и други конструктивни елементи радних просторија, морају бити обојени светлим бојама.

Члан 38.

Подови радних просторија морају бити: чврсти, равни, израђени од таквог материјала да се могу лако чистити и по потреби опрати. У радним просторијама где се ради са водом и где се вода разлива, подови морају бити од непропустљивог материјала.

Члан 39.

Температура, влажност и кретање ваздуха у радним просторијама морају бити усаглашени са прописаним вредностима за радне просторије и периодично испитивани у законски предвиђеном року.

Члан 40.

У радним просторијама мора се обезбедити природна или вештачка вентилација према важећим прописима, ове просторије се морају периодично испитивати, уколико се у њима јављају гасови, паре, прашина и друге штетности.

Коришћење и одржавање средстава личне заштите запослених

Члан 41.

Сва лична заштитна средства и опрема коју користе запослени Факултета, морају у свему да одговарају важећим прописима и стандардима заштите на раду. Радна места за која се обезбеђују средства личне заштите, врста и рок трајања, посебно се дефинишу.

Члан 42.

На коришћење се могу дати само она средства и опрема личне заштите која одговарају прописима заштите на раду, стандардима или техничким нормативима и која се редовно одржавају у исправном стању. О одржавању средстава личне заштите, њиховој замени и набавци, стара се Сарадник за безбедност и здравље на раду и сами запослени који су задужени са тим средствима и опремом.

Члан 43.

Уколико пре истека рока, односно века трајања, дође до таквог оштећења личне заштитне опреме или средства, да се више не може наменски користити и употребљавати, запосленом ће се и пре истека века трајања дати ново средство и опрема.

Преглед и испитивања оруђа за рад, електроинсталација, постројења и радне средине

Члан 44.

У оквиру повремених прегледа и испитивања средстава за рад, Факултет обезбеђује, по потреби периодичне прегледе и испитивања прописаних оруђа за рад, електроинсталација и услова радне средине, који се врше од стране овлашћеног предузећа, у циљу утврђивања испуњености прописаних мера безбедности и здравља на раду.

Прегледи и испитивања оруђа за рад

Члан 45.

Прегледи и испитивања оруђа за рад врше се:

- за нова оруђа, пре прве употребе, односно, пре њиховог пуштања у рад, ако за иста, од произвођача или продавца, нису обезбеђени докази о безбедности и исправности оруђа;
- после премештања на другу локацију, а пре коришћења, у случају хаварије, реконструкције, а пре поновног коришћења, као и у случајевима повреда са тежим последицама.

Члан 46.

Рачунари, машине, уређаји, алати и друга средства рада, морају бити распоређена према важећим прописима, тако да руковање њима обезбеђује потпуну сигурност. Оруђа за рад могу се користити само наменски и од стране лица која су за то обучена. Одржавање оруђа за рад и заштитних направа, могу да врше само за то оспособљени и стручни запослени.

Члан 47.

Средства рада (машине, уређаји, рачунари, алати и др.) морају се обезбедити и бити у таквом стању да не представљају опасност за повреде на раду, ни професионално обољење. Заштитни уређаји на средствима рада морају бити тако уграђени да обезбеђују сигурност запослених на раду.

Прегледи и испитивања електроинсталација

Члан 48.

Електричне инсталације се прегледају, испитују и одржавају на начин утврђен стандардима и техничким прописима за одржавање, преглед и испитивање електроинсталација.

Члан 49.

Преглед и испитивање стања примењених мера заштите од електричног удара предвиђен стандардима, врши се:

- пре пуштања у рад постројења, инсталација и оруђа за рад;
- након реконструкције;
- периодично, у складу са прописима и стандардима.

Члан 50.

Све електроинсталације морају бити изведене, одржаване и коришћене у складу са техничким прописима. Сва оруђа за рад и уређаји морају бити уземљени и заштићени од случајног додира напона. Електрични водови и друга опасна места морају видно бити обележени ознакама „ ОПАСНО ПО ЖИВОТ “.

Члан 51.

У време када се врше оправке машина, уређаја и других оруђа за рад на електрични погон, пре него што се поступи оправкама, довод електричне енергије искључити на месту прикључка на разводној мрежи.

Члан 52.

Свака машина за обраду (метала, дрвета) са уграђеним погонским електромотором, мора бити прописно уземљена.

Испитивања услова радне средине

Члан 53.

У оквиру испитивања услова радне средине, Факултет обезбеђује и по потреби периодична испитивања:

- физичке штетности;
- осетљивости;
- микроклиме и
- хемијских штетности и прашине.

Периодична испитивања се врше по потреби и у роковима дефинисаним Законом о безбедности и здрављу на раду.

Утврђивање радних места са повећаним ризиком

Члан 54.

Радна места на којима објективно постоје повећане опасности од повреда и здравствених оштећења, чије се штетно деловање на радну способност и здравље запослених не може у потпуности отклонити применом заштитних мера, сматрају се радним местима са повећаним ризиком.

Члан 55.

Основни критеријум за утврђивање радних места са повећаним ризиком рада у погледу повећаног ризика на здравље запослених, специфичности радног места и технолошког проеса рада су:

- оптерећење на раду (физичко, психичко);
- опасности и штетности у радној средини (физичке, хемијске, биолошке и механичке);
- здравствени ризици;
- повреде на раду;
- режим и услови рада;
- примена мера заштите на раду.

Члан 56.

Постојање услова за утврђивање радних места са повећаним ризиком, врши се на основу спороведене анализе по датим критеријумима из члана 55 Правилника, од стране овлашћеног предузећа за безбедност и здравље на раду, са организованом службом медицине рада, или овлашћене здравствене установе, по посебној методологији. Ако се анализом утврде места са повећаним ризиком, иста се као таква дефинишу „Актом о процени ризика“.

Оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду и провера стеченог знања

Члан 57.

Факултет је дужан да запослене упозна са опасностима везаним за послове које обављају и обезбеди обучавање запослених из области безбедности и здравља на раду.

Члан 58.

Запослени који је ступио у радни однос или је унутрашњим распоредом распоређен на рад, на друго радно место, пре него што отпочне да ради на тим радним местима, има право да буде обучен из материје заштите на раду, за безбедан рад на новим радним местима, која су настала изменом услова промене технолошког поступка, а на основу пријаве непосредног руководиоца, или сарадника за безбедност и здравље на раду.

Члан 59.

Обучавање и употпуњавање знања запослених из области безбедности и здравља на раду уз примену савремених научних сазнања и метода за унапређење заштите на раду, сигурности и здравља запослених, представља сталан задатак и обавезу свих запослених на Факултету.

Члан 60.

Обучавање и употпуњавање знања запослених врши се на основу програма обуке о оспособљавању запослених за безбедан рад. Програм обуке из претходног става овог члана, по свом садржају, обезбеђује стручно-теоретско и практично оспособљавање запослених за безбедан рад на пословима које запослени обавља. Програм о оспособљавању запослених за безбедан рад утврђује се на основу потреба Факултета. Програм за обуку запослених мора бити у складу са пословима и радним задацима на којима су запослени ангажовани.

Члан 61.

Програм за обучавање и употпуњавање знања запослених из материје безбедности и здравља на раду, припрема сарадник за безбедност и здравље на раду. Програми из претходног става овог члана, прилагођени су одговарајућим потребама радних места,

која су одређена Актом о процени ризика, обухватају све видове заштите у датим условима рада, као и рокове трајања обуке. Програм на предлог сарадника за безбедност и здравље на раду доноси декан факултета.

Члан 62.

Оспособљавање запослених састоји се од практичног и теоријског дела. Теоријски део обуке запослених обухвата основе безбедности и здравља на раду и врши се од стране сарадника за безбедност и здравље на раду. Практично оспособљавање запослених у лабораторијама факултета обавља непосредни руководиоци запослених.

Члан 63.

За оспособљавање запослених на Факултету, по потреби, може се ангажовати и овлашћено предузеће за вршење услуга оспособљавања запослених за самосталан рад.

Члан 64.

По потреби на Факултету, за поједина радна места, може се вршити провера оспособљености за самосталан и безбедан рад, а нарочито после несрећа и повреда на раду.

Утврђивање повреда радних обавеза и других повреда радне дисциплине

Члан 65.

Непридржавање утврђених мера заштите на раду и прописаних обавеза, у смислу овог Правилника представља тежу повреду радне обавезе.

Предузимање мера у случају повреде на раду запослених

Члан 66.

Под повредом на раду, за које Факултет обезбеђује предузимање мера, сматра се сваки случај повреде, дефинисан Законом о безбедности и здрављу на раду. За сваки случај повреде на раду или изненадне болести Факултет обезбеђује пружање прве помоћи и евакуацију запослених, предузимање одговарајуће хитне медицинске неге, прописану евиденцију и обавештавање надлежних лица и органа инспекцијског надзора, о пружању прве помоћи и спасавања повређеног запосленог стара се сарадник за безбедност и здравље на раду и непосредни руководиоци.

Члан 67.

Запослени који се повреди на раду, дужан је да о томе одмах обавести непосредног руководиоца. Уколико због тежине повреде, повређени запослени није у могућности да пријави повреду, дужан је да то учини запослени који се затекао најближем месту догађаја, односно који је први видео или сазнао за повреду.

Члан 68.

Повреде на раду се морају евидентирати на Факултету. Непосредни руководиоца сачињава изворни записник и доставља сараднику за безбедност и здравље на раду у року од 24 часа, рачунајући од момента настанка повреде. Под несрећом на послу сматра се свака повреда на раду, дефинисана одговарајућим законским прописима.

Члан 69.

Факултет је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка повреде, усмено и у писаној форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове, сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запосленог. Повреду на раду која је окарактерисана као лака, због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, Факултет је дужан да пријави најкасније у року од пет радних дана усмено и у писаној форми пријави надлежној инспекцији рада.

Члан 70.

Извештај о повреди на раду, професионалном обољењу, у вези са радом која се догоди на радном месту, Факултет доставља запосленом који је претрпео повреду, односно обољење и организација надлежнима за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање. Факултет је дужан да на захтев инспектора рада или представника запослених достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и спроведеним мерама.

Евиденција из области безбедности и здравља на раду

Члан 71.

Факултет је дужан да води и чува евиденцију о:

- радним местима са повећаним ризиком;
- запосленима распоређеним на радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређеним на таква радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које запослени користи у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- издатим средствима и опреми за личну заштиту;
- пријавама смртних, колективних или тешких повреда на раду, као и опасних појава које би могле да угрозе безбедност и здравље на раду;
- пријавама професионалних обољења;
- извршеним лекарским прегледима запослених у складу са прописима о безбедности и здравље на раду и
- пријавама опасних појава које би могле да угрозе безбедност и здравље запослених.

Члан 72.

Прописану евиденцију из члана 71. Правилника, води сарадник за безбедност и здравље на раду.

Обавезе према инспекцији рада

Члан 73.

Отклањање недостатака наложених решењем инспекције рада у одређеном року, обавеза је Декана Факултета као одговорног лица.

Члан 74.

Извештавање надлежне инспекције рада у законском року за смртну, колективну или тешку повреду на раду и о појави које би могле угрозити безбедност запослених, обавеза је сарадника за безбедност и здравље на раду.

Заштита и безбедност здравља студената за време студирања

Члан 75.

Факултет је дужан да се стара о заштити и безбедности здравља студената за време студирања. Начин и поступак заштите регулисаће се посебним актом у складу са законским прописима и овим Правилником.

Члан 76.

Факултет је дужан да запослене осигура за случај повреда на раду и професионалних болести ради обезбеђивања накнаде штете.

Финансијска средства за осигурање из става 1. овог члана падају на терет Факултета, односно Универзитета.

Услови и поступци осигурања од повреда на раду и професионалних болести запослених уређују се законом.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 77.

На све што није регулисано овим Правилником, примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здравља на раду и други прописи који регулишу ову област.

Члан 78.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања и постављања на интернет страници Факултета.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
САВЕТ ФАКУЛТЕТА
Проф. др Горан Станковић, с.р.